KALP

KALP

Namazın Kabul Olma Şartlarının Bazıları

1-Kalp huzuru ve kalbin yalnızca amelle ilgilenmesi gerekir. Çünkü dikkatsiz bir amel ruhsuz bir bedene benzer.
2-Koku sürmeli, temiz bir elbise giymeli, akik yüzük takmalı, saçlar taranmalıdır.
3-Kişi söylediği şeyin manasına dikkat etmelidir.

4-Yüce Allah'ın azametini aklından çıkarmamalıdır. Çünkü yüce Allah diğer muhataplar gibi değildir. Dolayısıyla yüce Allah'a karşı, yüce Allah'ın azameti kalbinde oluşacak bir şekilde söz söylemelidir.

Kalp Huzuru

Namaz kılan kişi, namazın bütün kısımlarında huzurlu bir kalbe sahip olmalıdır. Çünkü yalnızca özen gösterdiği kısımlar hesabına yazılacaktır. Dolayısıyla bütün dikkatimiz namaza ve onun kısımlarına olmalıdır. Bütün dikkatimizle namaza durmalıyız. Kalbimizi onun dışındaki her şeyden ayırmalıyız. Kendimizi yüce Allah karşısında karar kılmalıyız. Onu muhatap almalıyız. Ve sırlarımızı ona açmalı ve ihtiyaçlarımız ondan istemeliyiz.

Kalp Huzurunu Nasıl Elde Etmeliyiz?

1-Amellerde kalp huzuru elde etmenin kaynağı, o ameli büyük ve önemli kabul etmekte yatmaktadır.
2-Kalp huzuruna neden olan şeyleri bir araya getirmeli ve dikkatini dağıtan şeyleri de kendinden uzaklaştırmalıdır.

Kur-an'a Göre Kalp

Kalp kelimesi, Kur-an'ı kerimde ve hadislerde çok kullanılmıştır. Ve özel bir öneme sahiptir. Kur-an'ı kerimde, kalp kelimesine öyle şeyler nispet verilmiştir ki, insanın bedeninde yer alan et parçasından farklı olduğu anlaşılmaktadır. Şimdi onlardan bazılarını zikredeceğiz:

1-Akıl Etme ve Anlama: Onlar akıl edecek kalpleriyle yeryüzünde gezmediler mi?
2-Akılsızlık ve Anlayışsızlık: Onların kalpleri vardır, ancak onlarla anlamazlar. Onların gözleri vardır, ancak onlarla görmezler.
Yine şöyle buyurmaktadır:
Onların kalplerinin üzerine mühür vurulmuştur. Artık anlamazlar.

3-İman: Allah onların kalplerine imanı yazmış ve onları kendinden bir ruhla desteklemiştir.
4-Küfür ve İmansızlık: Ahirete iman etmeyen kişilerin kalpleri inkârcıdır ve onlar büyüklük taslayanlardır.
5-Nifak: Münafıklar, kalplerinde olan şeyi onlara açıklayacak bir sure indirilmesinden korkmaktadırlar.

6-Doğru Yolu Bulmak: Kim, Allah'a iman ederse, o onun kalbini doğru yola iletir. Allah her şeyi bilir.
7-Gaflet: Kalbini, bizi anmaktan gafil kıldığımız ve hevesine uyan kişiye uyma.
8-Huzur: Bilin ki, kalpler Allah'ı anmakla huzur bulur.

9-Şüphe ve Kuşku: Yalnızca Allah'a ve ahiret gününe iman etmeyen kişiler, (savaşa gitmemek için) senden izin isterler. Onlar her zaman şüpheleri içinde kuşkulanacaklardır.
10-Rahmet ve Şefkat: Ona uyan kişilerin kalplerine şefkat ve rahmet yerleştirdik.
11-Katı Kalplilik ve Ağır Sözlülük: Eğer katı kalpli olsaydın etrafından dağılır giderlerdi.

Yüce Allah'ın Kelamına Göre Kalbin Önemi

Kur-an'ı kerime göre kalp, çok ayrıcalıklı bir konuma sahiptir. Nefsanî işlerin geneli ona nispet verilmiştir. Örneğin; iman, küfür, nifak, akıl etme, anlama, akıl etmemek, hakkın kabulü, hakkın ret edilmesi, hidayet, sapıklık, yanlış, temizlik, pislik, şefkat, katı kalplilik, dostluk, zikir, gaflet, korku, kin, şek, şüphe,

rahmet, kasavet, hasret, huzur, kibirlenme, haset, isyan, günah… ve bunlara benzer diğer işler kalbe nispet verilmiştir. Bundan dolayı kalbe, nefsanî değişikliklerin merkezi olduğu için kalp (Türkçe karşılığı; değişim, dönüşüm) denilmiştir.

Kur-an'a göre kalbin makamı çok yücedir. Nitekim ne zaman vahiy yani insanın Allah ile bağlantısından söz edilse kalp zikredilmektedir. Yüce Allah kur-an'ı kerimde peygamberimize (s.a.a.) şöyle buyurmaktadır:

Onu, senin kalbine, uyarıcılardan olman için Ruh-ul Emin indirmiştir.

Yine şöyle buyurmaktadır:

De ki: Kim Cebrail'in düşmanı ise (Allah'ın düşmanıdır.), kuşkusuz onu senin kalbine Allah'ın izniyle indirmiştir.

Kalbin makamı, vahiy meleğini görebilecek ve sözünü duyabilecek kadar yücedir. Kur-an'da şöyle buyrulmaktadır:

Kuluna vahiy ettiğini vahiy etti. Kalp gördüğü şeyi yalanlamadı.

Kalbin Hastalığı ve Sağlığı

Hayatımız kalbimize ve ruhumuza bağımlıdır. Bedenimizi yöneten odur. Bütün amellerimiz ve hareketlerimiz kalbimizden kaynaklanmaktadır.

Dolayısıyla, insanın mutluluğu ve mutsuzluğu kalbinin niteliğine bağlıdır. Kur-an'dan ve hadislerden; insan bedeninin bazen hasta bazen de sağlıklı olması gibi, kalbin de bazen hasta bazen de sağlıklı olduğu anlaşılmaktadır.

Yüce Allah kur-an'ı kerimde şöyle buyurmaktadır:

O gün mal ve çocukların faydası olmaz. Ancak Allah'a huzur dolu bir kalple gelen kişi hariç.

Öte taraftan kur-an'ı kerim, bazı kalpleri de hasta olarak tanıtmaktadır. Örnek olarak şöyle buyurmaktadır:

Ancak kalplerinde hastalık olan kişilerin ise, onların pisliklerine pislik katmıştır.

Kalp ve nefis hastalıklarını küçük ve değersiz saymak olanaksızdır. Çünkü derece bakımından beden hastalıklarından daha tehlikeli ve tedavisi daha zordur. Kalp ve nefis hastalıkları mutsuzluk, işkence ve ahiret azabını da beraberinde getirmektedir. Nitekim öyle bir azap ki,

insanın ruhunun derinliklerine etki etmekte ve ruhu yakmaktadır. Bu dünyada yüce Allah'tan gafil olan, ilahi ayetleri görmeyen, ömrü günah, sapıklık ve küfür içinde geçiren bir kalp; gerçekten kör ve karanlıktır. Dolayısıyla ahirette aynı körlüğü ve karanlığıyla yaratılacaktır. Ve acı dolu ve çetin bir kaderden başka bir yaşamı da olmayacaktır.

Yüce Allah kur-an'ı kerimde şöyle buyurmaktadır:
Bizi anmaktan yüz çeviren kişinin sıkıntılı bir yaşamı olacaktır. Onu kıyamet gününde kör olarak haşır edeceğiz. "Rabbim, niçin beni kör olarak haşır ettin? Hâlbuki ben görüyordum." der. "Ayetlerimiz sana gelmişti. Ancak sen onları unuttun. İşte bugün sende öyle unutuldun." der.

İslam, kur-an, iman, ahkâm ve İslami yasaların hepsi nurdur. Onlara uymak ise kalbi nurani yapmaktadır. Gerçekten kalbi bu dünyada nurlandırmaya başlamaktadır. Ancak sonucu ahiret hayatında ortaya çıkmaktadır. Başka bir ifadeyle bu nuraniyet kıyamette zuhur edecektir.

Küfür, nifak, günah ve hak karşısına isyan etmek; karanlıktır. Kalbi de karanlık ve pis yapmaktadırlar. Kuşkusuz sonucu ahiret yurdunda belli olacaktır. Peygamberler de insanları karanlıklardan çıkarıp aydınlığa sokmak için görevlendirilmişlerdir.

Müminler bu dünyada iman nuru, nefis tezkiyesi, güzel ahlak, Allah'ı anmak ile kalplerini ve nefislerini nurlandırmaktadırlar. Kalp gözü ve kulağıyla hakikatleri görmekte ve duymaktadırlar. Kemal derecelerinde yüce Allah'a doğru hareket etmektedirler. Böyle nefisler bu dünyadan göç ettikleri zaman nur, mutluluk ve güzellik parçası olacaklardır. Ahiret yurdunda da bu dünyada hazırladıkları nurdan faydalanacaklardır.
Kur-an'ı kerimde şöyle buyrulmaktadır:

O gün münafık erkek ve münafık kadınlar müminlere derler ki: "Bize bakın da sizin nurunuzdan yararlanalım." Onlara: "Arkanıza dönün de nur arayın." denilir.

Hadislere Göre Kalp

Din önderleri ve gerçek sosyologlar insanların kalpleri konusunda çok ilgi çekici şeyler söylemişlerdir. Şimdi onlardan bazısına işaret edilecektir.
İmam Muhammet Bakır (a.) şöyle buyurmuştur:

Kulun kalbinde beyaz bir nokta bulunmaktadır. Günah işlerse siyah bir nokta ortaya çıkmaktadır. Ondan sonra tövbe ederse siyah nokta kaybolur. Eğer günah konusunda ısrar ederse siyahlık yavaş yavaş çoğalır. Sonunda bütün beyaz noktayı kaplar. Dolayısıyla böyle bir kalbin sahibi artık iyiliğe geri dönmez. Ve yüce Allah'ın kur-anda buyurduğu şu ayetin kapsamına girer:

Hayır, onların kazandıkları şeyler kalplerinin üzerine pas olmuştur.

Müminin Kalbi İlahi Hazinedir

Peygamber efendimiz (s.a.a.) şöyle buyurmuştur:
Davut peygamber, yüce Allah'a şöyle arz etti: "Ya rabbi! Bütün padişahların hazineleri vardır. Öyleyse senin hazinen neresidir?" Yüce Allah şöyle cevap verdi:

"Benim öyle bir hazinem var ki; arştan daha büyük, ilim kürsüsünden daha geniş, cennetten daha hoş kokulu ve melekûttan daha güzeldir. O hazinenin yeri; marifet, göğü; iman, güneşi; şevk, ayı; muhabbet, yıldızları; zikir, bulutları; akıl, yağmuru; rahmet, meyveleri; itaat, ürünleri de; hikmettir. Benim hazinemin dört kapısı vardır; İlki ilim, ikincisi akıl, üçüncüsü sabır, dördüncüsü hoşnutluktur. Bilmelisin ki; benim hazinem kalptir.

Taş Yüreklilik

İnsan kalbi başlangıçta özel bir nuraniyet, şefkat, rahmet ve huzura sahiptir. Diğer insanların hatta hayvanların bile rahatsızlıklarından rahatsız olur. Diğer insanların da huzurlu yaşamalarını ister. Başkalarına iyilik yapmaktan lezzet alır. Temiz duygularıyla yalnızca Allah'a yönelir. İbadet, dua, münacat ve güzel işler yapmaktan lezzet alır. Günah işlediği zaman etkilenerek hemen pişman olur.

Eğer fıtratın çağrısını kabul eder ve ona göre amel ederse, günden güne daha huzurlu, daha nurlu, daha şefkatli ve daha merhametli olur. İbadet ve dua'nın etkisinden dolayı günden güne ibadete, duaya ve Allah ile dostluk kurmaya daha da ilgi göstermeye başlar. Ancak içgüdüsel ve fıtri duygularını görmezden gelir ve onların aksine amel işlerse, yavaş yavaş yok olmaya başlar. Hatta belki de tamamen yok olur söner gider.

İnsan başlangıçta günah işlediği için pişman olmaktadır. Ancak ilk defa işlediği bir günahı, ikincisinde de işlemek için daha hazırlıklı olur. İkinci günahtan sonra, üçüncü defası için daha da hazırlıklı bir hale gelir. Günahı sürdürmesi halinde öyle bir noktaya ulaşır ki, günah işlediği zaman pişman olma duygusunu yitirir. Hatta onu başarı bile kabul eder ve onu yaptığı için hoşnut olur.

Böyle kişilerin kalpleri siyahlaşarak değişime uğramıştır. Kur-an ve hadislerin ifadesiyle de katılaşmıştır. Şeytan onların kalplerini işkâl ederek ilahi mukarreb melekleri oradan çıkarmıştır. Tövbe ve geri dönüş umudu olmayacak bir şekilde de kurtuluş kapılarını kapatmıştır.

Yüce Allah kur-an'ı kerimde şöyle buyurmaktadır:
Onlara belamız geldiği zaman ağlayarak sızlayarak yalvarmaları gerekmez miydi? Ancak onların kalpleri katılaşmıştır. Şeytan yaptıkları şeyleri onlara süslemiştir.

Peygamber efendimiz (s.a.a.) şöyle buyurmuştur:

Dört şey insanın mutsuzluğunun nedenidir; Gözün kuru olması (ağlamaması), taş yüreklilik, rızk konusunda aşırı hırslı olmak ve günah hususunda ısrar etmek.

Bundan dolayı masum imamlar (a.) dualarında taş yüreklilikten Allah'a sığınmaktadırlar. İmam Zeynel Abidin (a.) duasında şöyle arz etmektedir:
Allah'ım! Vesveseler nedeniyle sürekli değişim halinde olan, günahlarla kirlenen, üzerine mühür vurduğun kalbi sana şikâyet ediyorum. Senin korkundan dolayı ağlamayan ve kendini hoşnut eden şeye yönelen gözü de sana şikâyet ediyorum.

Çeviri: Mahmut ACAR

DIPNOTLAR

Tahrir-ul Vesile: C.1,S.155

Hac:46

Araf:179

Tövbe:78

Mücadele:22

Nahl:22

Tövbe:64

Teğabün: 11

Kehf:28

Rad:28

Tövbe:45

Hadid:27

Al-i İmran:159

Şuara: 194

Bakara: 97

Necm:11

Şuara: 89

Tövbe:125

Taha:125

Hadid:13

Usul-i Kâfı: Kuleyni, C.2,S,309

Mutaffifin: 14

Bihar-ul Envar: C.70,S.59

Zümer:22

Bihar-ul Envar: Meclisi, C.73,S.349

Bihar-ul Envar: Meclisi, C.94,S.143